

Nummer : R25.018

Onderwerp : Ontwerpbegroting 2026 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost

Aan de raad

Inleiding

Ieder jaar stelt Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) een begroting op waarin ze de plannen voor het volgende jaar en de daaraan gekoppelde financiële consequenties worden beschreven. Dit gebeurt volgens de kaders die door het Algemeen Bestuur in een kadernota zijn meegegeven. Voordat een ontwerpbegroting aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling wordt aangeboden, wordt deze aan u voorgelegd, met het verzoek om uw zienswijze kenbaar te maken.

De ontwerpbegroting 2026 bouwt voort op de 1e wijziging van de Begroting 2025. Dit wijzigingsvoorstel is u eerder ter zienswijze voorgelegd met de uitnodiging uw eventuele zienswijzen uiterlijk 20 maart a.s. aan te leveren. De gemeente Bladel heeft hier geen zienswijze op ingediend. Omdat de VRBZO wil voldoen aan de afspraak om ontwerpbegrotingen uiterlijk 15 maart aan de raden toe te sturen, zijn reeds afgegeven zienswijzen en daarin genoemde signalen en wensen voor de Begroting 2026 nog niet verwerkt. Bij het toesturen van de ontwerpbegroting 2026 aan de raden van de deelnemende gemeenten kwam ook het verzoek om uiterlijk 8 juni 2025 een zienswijze kenbaar te maken. Zie bijlage 2 voor de aanbestedingsbrief en bijlage 3 voor de ontwerpbegroting 2026 VRBZO.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost.
2. Geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en de financiële gevolgen voor de gemeente Bladel mee te nemen in de perspectiefnota 2025 en daarmee te verwerken in de meerjarenbegroting 2025-2029.

Beoogd effect

Door het indienen van een zienswijze heeft uw raad de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op het (financieel) beleid van VRBZO.

Argumenten

1.1 Kennis nemen van de ontwerpbegroting 2026 VRBZO

De Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost speelt een cruciale rol in het creëren van een veilige werk-, woon- en leefomgeving door risico's te identificeren, veiligheid te bevorderen en partners te laten samenwerken. In een samenleving waar veiligheidsrisico's toenemen en complexer worden, groeit de druk op de organisatie om aan hoge eisen en verwachtingen te voldoen. VRBZO constateert echter dat zij niet langer in staat is om deze taken naar behoren uit te voeren. De organisatie staat onder grote druk door een gebrek aan middelen en personeel, wat zowel de reguliere werkzaamheden als crisisrespons belemmert. Verdere bezuinigingen zijn niet verantwoord en de bedrijfscontinuïteit staat op het spel.

Er is geïnventariseerd welke wettelijke bepalingen, brancherichtlijnen en normen gelden en wat nodig is om binnen VRBZO te voldoen aan wet- en regelgeving. Een document is opge-

steld met constatering en benodigde acties om structureel aan deze eisen te blijven voldoen. De belangrijkste thema's zijn hierin benoemd en worden hieronder verder geduid.

- *Thema taakuitvoering primair proces, extra capaciteit en middelen*

De Wet veiligheidsregio's is duidelijk in wat de taken en verantwoordelijkheden van een veiligheidsregio zijn en waaraan ook VRBZO moet voldoen. Om de veiligheid en maatschappelijke continuïteit te waarborgen, is het noodzakelijk de formatie van zowel vrijwilligers als beroepsbrandweer te verhogen en te investeren in moderne opleidingsmethoden en informatievoorziening. De huidige taakuitvoering van de VRBZO loopt vast door een gebrek aan capaciteit en middelen, wat leidt tot onverantwoorde situaties. Veranderingen in veiligheidsrisico's vereisen bovendien een hoger kennisniveau en innovatieve manieren om vakbekwaamheid op peil te houden. Zonder deze verbeteringen kunnen de repressieve taken niet langer verantwoord worden uitgevoerd, met risico's voor de samenleving als gevolg.

- *Huisvesting en materieel*

Toekomstbestendige huisvesting en betrouwbaar materieel zijn essentieel voor effectieve hulpverlening. Samenwerking, deskundige inbreng en voldoende middelen zijn nodig om de toenemende eisen, kosten en verduurzamingsopgaven aan te kunnen. Zonder deze investeringen komt de beschikbaarheid van cruciale middelen en daarmee de veiligheid in gevaar.

- *Personele zorg*

Om risicovol werk veilig en verantwoord te kunnen uitvoeren, moet VRBZO als werkgever investeren in veilige arbeidsomstandigheden, goede arbeidsvoorwaarden en begeleiding. De huidige tekortkomingen bedreigen niet alleen de gezondheid en veiligheid van medewerkers, maar ondermijnen ook de kwaliteit en betrouwbaarheid van de hulpverlening. Voldoende middelen en deskundig personeel zijn onmisbaar om deze situatie te verbeteren.

- *Ondersteuning organisatie*

Een goed functionerende crisisorganisatie vereist betrouwbare ICT-systemen, veilige informatieomgevingen en deskundige ondersteuning. De huidige tekortkomingen in netwerken, applicaties en beveiliging ondermijnen de bedrijfscontinuïteit en voldoen niet aan wettelijke normen. Extra capaciteit en middelen zijn noodzakelijk om deze risico's weg te nemen en de hulpverlening betrouwbaar te houden.

1.2 Een voldoende opgeleide en gefaciliteerde brandweerorganisatie moet vanzelfsprekend zijn

Veranderingen in veiligheidsrisico's (denk hierbij aan elektrische voertuigen, hoge woontorens enz.) vragen om andere vormen van opgeleid worden en opgeleid blijven. Inzet van moderne methoden en didactische inzichten zijn nodig om de vakbekwaamheid van onze brandweermensen op peil te brengen en houden, aangezien het traditioneel oefenen te beperkt is in mogelijkheden en aanloopt tegen praktische en milieutechnische grenzen. Het gaat in dezen in de eerste plaats om de veiligheid van de brandweermensen die we inzetten. Zij moeten voldoende voor hun taak zijn toegerust.

1.3 Maatschappelijke trends en ontwikkelingen vragen om aanpassing van de organisatie

In een maatschappij waarin de (veiligheids-)risico's alsmat toenemen en complexer worden, groeit het belang van een sterke en daadkrachtige veiligheidsregio. Een veiligheidsregio die kwantitatief op sterkte is, kwalitatief van een goed professioneel niveau en snel wendbaar om op allerlei denkbare scenario's in te spelen. In de afgelopen jaren hebben we gezien dat de veiligheidsregio's worden ingezet bij andersoortige crises: de coronacrisis, coördinatie van de opvang van Oekraïense ontheemden, enz. Daarom ook wordt in het ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2025 – 2028 VRBZO ingezoomd op focusgebieden die aansluiten bij nationale en internationale trends en ontwikkelingen: klimaatverandering, cyberveiligheid, geopolitieke spanningen, sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en complexe langdurige crises. Onlangs heeft het Kabinet bevestigd dat de geopolitieke ontwikkelingen het noodzakelijk maken dat we de weerbaarheid van onze maatschappij verhogen.

1.4 Inhoudelijke ontwikkelingen 2026 (buiten de bestuursopdracht om)

Efficiencykorting brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR)

Het ministerie van Justitie en Veiligheid is vooralsnog van plan een efficiencykorting van 10% door te voeren op de BDuR. Hoewel het Veiligheidsberaad hierover nog in gesprek is met de minister, is er nog geen duidelijkheid over het schrappen van deze korting. Als die zekerheid er nog niet is op het moment dat de begroting 2026 wordt opgesteld zal in de begroting 2026 hiermee rekening moeten worden gehouden. De korting zorgt voor verminderde inkomsten van € 1,1 mln vanaf 2026.

Landelijke strategische agenda brandweezorg en crisisbeheersing

Deze door Brandweer Nederland opgestelde strategische agenda kent een drietal opgaven. Ten aanzien van deze opgaven dient vooral aandacht te worden gegeven aan de duurzame inzetbaarheid van medewerkers.

Versterking crisisbeheersing

Op basis van een evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's werkt het ministerie aan een contourennota en een daarvan afgeleide Landelijke Agenda Crisisbeheersing ten behoeve van de versterking van het domein van crisisbeheersing. Het ministerie stelt daarvoor vanaf 2026 een structurele verhoging van de BDuR voor beschikbaar, hetgeen voor de VRBZO leidt tot structurele extra jaarlijkse inkomsten van € 300.000.

Versterking brandweezorg

De voornoemde evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's en de daarop gebaseerde contourennota omvat acties om de verschillende aandachtsgebieden binnen crisisbeheersing en brandweezorg te vernieuwen en te veranderen teneinde te kunnen anticiperen op de door de verandering van de maatschappij ontstane nieuwe risico's en nieuwe incidenttypen. Deze acties vereisen een andere uitwerking van en investering in capaciteit en middelen, hetgeen zijn invloed heeft op het meerjareninvesteringsplan. De hieraan verbonden structurele financiële component wordt overigens verder uitgewerkt in de bestuursopdracht.

Verbeteren en vereenvoudigen van het onderwijsstelsel

De huidige opleidingen voor brandweer en crisisbeheersing sluiten onvoldoende aan bij nieuwe risico's en praktijksituaties. Het programma Onderwijs Onderweg van het NIPV heeft als doel het onderwijs flexibeler en praktijkgericht te maken. VRBZO werkt samen met andere regio's om deze veranderingen door te voeren

Belangrijke ontwikkeldoelen zijn onder andere:

- Meer flexibiliteit in kwalificatiedossiers en onderwijsmodules.
- Betere aansluiting op de beroepspraktijk.
- Sterkere samenwerking tussen veiligheidsregio's en onderwijsinstellingen.

Duurzame inzet

De medewerkers van de VRBZO vormen het belangrijkste kapitaal. De VRBZO zal daarom de komende jaren inzetten op het binden en boeien van medewerkers en vrijwilligers, het koesteren van het betaalbare stelsel van vrijwilligheid, op post traumatische stressstoornissen en het investeren in de 2e loopbaan van de beroepsbrandweer. Hiermee voldoet de VRBZO aan 'goed werkgeverschap' dat moet leiden tot verminderde kosten door verloop en investeringen in nieuwe mensen. Daarbij is ook van belang dat vrijwilligers steeds moeilijker te werven zijn.

Bedrijfsvoering

Randvoorwaarde om op een gestructureerde manier met de voornoemde ontwikkelingen aan de slag te gaan is dat de reguliere bedrijfsvoeringsprocessen op orde zijn. De VRBZO wil de ondersteuning van de organisatie effectief en doelmatig maken en houden. Rechtmatigheid, efficiency en veiligheid zijn hierbij belangrijke uitgangspunten. Op deze vlakken worden echter nog uitdagingen gezien op de vlakken:

- Arbeidsveiligheid;
- Informatiebeveiliging;
- Bedrijfscontinuïteit;
- Duurzaamheid;

- Huisvesting en onderhoud kazernes;
- Structureel budget voor projecten;

Schaalsprong Brainport

De regio gaat flink groeien en dit heeft effect op het primaire proces en de organisatie van de VRBZO. De operatie en organisatie van de VRBZO is echter ingericht op het niveau van voor deze ontwikkeling zonder dat de budgetten automatisch meegroeien met de schaa sprong.

Invloed economische en technische ontwikkelingen op investeringen

Inflatie en prijsstijgingen in de industrie (+30% sinds 2023) maken investeringen in materieel en voertuigen duurder.

Nieuwe risico's vragen om:

- Brandbestrijding bij energietransitie (batterijen, waterstof, elektrische voertuigen).
- Nieuwe blusmiddelen en materieel zoals drones en blusrobots.
- Hogere duurzaamheidseisen voor brandweervoertuigen en kazernes

Structureel budget voor projecten

Er is geen structureel budget beschikbaar voor extra projecten, omdat de begroting vooral gericht is op wettelijke naleving en bedrijfscontinuïteit. In het regionaal beleidsplan worden extra financiële middelen meegenomen.

2.1 Geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost.

Uit de uitwerking van de bestuurlijke opdracht blijkt dat een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage nodig is. Met het invullen van bovengenoemde geconstateerde tekortkomingen op gebied van wet- en regelgeving is nog geen sprake van een op de toekomst voorbereide en adequaat functionerende veiligheidsregio. Het in beeld brengen van wat hiervoor nodig is en welk ambitieniveau VRBZO hierbij nastreeft, komt aan de orde in het proces om te komen tot een nieuw Beleidsplan VRBZO. Het bestuur van VRBZO legt het ontwerp voor een nieuw Beleidsplan VRBZO dat eind 2025 aan het bestuur wordt voorgelegd en in de periode januari-maart van 2026 ter zienswijze aan u wordt aangeboden. In het proces om te komen tot een ontwerpbeleidsplan wil de VRBZO u graag nader betrekken. De wijze waarop hier invulling aan wordt gegeven zal binnenkort met u kunnen worden gedeeld.

Daarom wordt op basis van het voorgaande voorgesteld om op de ontwerpbegroting 2026 geen zienswijze in te dienen.

2.2 Ook gemeenten hebben financiële problemen en moeten moeilijke keuzes maken.

VRBZO realiseert zich dat gemeenten een zgn. ravijnjaar tegemoet gaan. Daarom wordt naast gevonden financiële dekking uit de bestaande begroting VRBZO, de algemene reserve van VRBZO volledig ingezet. Door onttrekkingen uit de algemene reserve in 2026 loopt deze reserve terug naar 0. Incidentele tegenvallers kunnen daardoor niet meer worden opgevangen. De deelnemende gemeenten staan garant voor de financiële positie van de veiligheidsregio.

Ondanks dat is een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage nodig om de belangrijkste tekortkomingen op korte termijn te kunnen oplossen.

De structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage gaat € 6.000.000 per jaar bedragen (prijspeil 2026). Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd. In tabelvorm ziet dit er als volgt uit:

Jaar	Totaal	Uit onderbesteding	Uit reserve	Van gemeenten
2025	€ 3.130.000	€ 1.000.000		€ 2.130.000
2026	€ 5.000.000	€ 1.000.000	€ 1.870.000	€ 2.130.000
2027	€ 6.000.000		€ 1.330.000	€ 4.670.000
2028	€ 6.000.000			€ 6.000.000

Om volledig te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving zal ook na 2027 nog een bedrag nodig zijn. Met het vaststellen van een nieuw Beleidsplan VRBZO zal voor 2027 en verder, worden bepaald wat de structurele bijdrage uiteindelijk gaat worden om te kunnen voldoen aan het in een beleidsplan geformuleerd niveau van veiligheid.

Kantttekeningen

Invloed van de zienswijze

De kans bestaat dat één of meerdere gemeenten binnen de VRBZO zich niet kunnen vinden in de voorgestelde ontwerpbegroting 2026. Een zienswijze om niet in te stemmen heeft voornamelijk effect als deze door een meerderheid van de 21 gemeenten wordt gesteund. Een zienswijze kan leiden tot een gewijzigd besluit van het algemeen bestuur van het VRBZO.

Financiën

Zoals eerder in dit voorstel aangegeven bouwt de ontwerpbegroting 2026 voort op de 1e wijziging van de begroting 2025. Op basis van de thans voorliggende ontwerpbegroting 2026 worden voor de jaren 2025 tot en met 2029 voor de gemeente Bladel de volgende stijgingen voorzien van de gemeentelijke basisbijdrage, inclusief aandeel bestuurlijke opdracht voor de jaren 2025 tot en met 2028. Deze extra lasten zullen worden opgenomen in de Perspectiefnota 2025.

Zie hieronder een overzicht met de extra lasten voor de gemeente Bladel.

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
Basisbijdrage (incl. piket bevolkingszorg)	1.468.004	1.534.346	1.592.597	1.662.061	1.698.434
Aandeel bestuurlijke opdracht (1e wijziging 2025)	57.986	-	-	-	-
Aandeel bestuurlijke opdracht 2026	-	58.251	-	-	-
Aandeel bestuurlijke opdracht 2027	-	-	69.464	-	-
Aandeel bestuurlijke opdracht 2028	-	-	-	36.373	-
Totale bijdrage	1.525.990	1.592.597	1.662.061	1.698.434	1.698.434
Huidige raming in meerjarenbegroting Bladel	1.476.042	1.476.042	1.476.042	1.476.042	1.476.042
Per saldo hogere lasten	49.948	116.555	186.019	222.392	222.392

Communicatie

De ontwerpbegroting 2026 bouwt voort op de 1e wijziging van de Begroting 2025. Op 6 februari 2025 heeft er in de commissie Middelen & Algemene Zaken een toelichting plaatsgevonden door Marijke Wilms (directeur VRBZO). Hierbij was er de mogelijkheid om extra vragen te stellen en informatie in te winnen. Voor de Ontwerpbegroting 2026 is er geen extra informatiemoment gepland.

Uitvoering

De zienswijze moet uiterlijk 8 juni 2025 bij de VRBZO zijn ingediend. De ingekomen zienswijzen worden door het Algemeen Bestuur van de VRBZO meegenomen bij de behandeling van de ontwerpbegroting 2026 welke is gepland op 2 juli 2025.

Bladel, 19 maart 2025

Burgemeester en wethouders van Bladel,

de secretaris,

de burgemeester,

Bijlage(n)

01. Ontwerp-besluit	25.06828
02. Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2026	25.06719
03. Ontwerpbegroting 2026	25.06720